

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Lachmanna a soudců Mgr. Aleše Sabola a Mgr. Jana Ferfeckého v právní věci

žalobce: **Ing. P. D.**,
bytem R. 1481/5, P. 4

proti

žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**
sídlem Mariánské náměstí 2/2, Praha 1,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 2. 2018, čj. MHMP 255502/2018

takto:

- I. Rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 13. 2. 2018, čj. MHMP 255502/2018, a rozhodnutí Úřadu Městské části Praha 4 ze dne 4. 1. 2018, čj. 135/106/2017/R, **se zrušují** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 3 000 Kč, a to do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám žalobce.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení a vymezení sporu

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy (dále též „**žalovaný**“) ze dne 13. 2. 2018, čj. MHMP 255502/2018 (dále též „**Napadené rozhodnutí**“), kterým žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Úřadu Městské části Praha 4, odboru kanceláře tajemníka (dále jen „**správní orgán prvního**

stupně“ či „povinný subjekt“) ze dne 4. 1. 2018, čj. 135/106/2017/R (dále jen „Prvostupňové rozhodnutí“).

2. Prvostupňovým rozhodnutím povinný subjekt odmítl žádost žalobce o poskytnutí informací podanou dne 20. 12. 2017 v režimu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v tehdy platném znění (dále jen „**zákon č. 106/1999 Sb.**“), kterou se žalobce domáhal poskytnutí podkladu označeného žalobcem jako „Technická zpráva ČS Technické centrum zpracovatelů Němec – Polák z 12/2011 čj. MČ P4/004386/12/OST/VAS“.
3. Napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 19. 2. 2018.

II. Rozhodnutí žalovaného (Napadené rozhodnutí)

4. Žalovaný v odůvodnění Napadeného rozhodnutí rekapituloval předchozí průběh řízení a shrnul závěry uvedené v Prvostupňovém rozhodnutí, jímž byla žádost žalobce podle § 15 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. odmítnuta s poukazem na § 2 odst. 3 tohoto zákona a § 168 odst. 2 větu druhou zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**stavební zákon**“).
5. Žalovaný posléze na str. 2 – 3 Napadeného rozhodnutí vyložil důvody, pro které nepřisvědčil odvolacím námitkám, jimiž žalobce zpochybňoval závěr o existenci důvodů vylučujících poskytnutí požadované informace žalobci v režimu zákona č. 106/1999 Sb.
6. Žalovaný s poukazem na závěry vyslovené v rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 29. 4. 2014, sp. zn. 30 A 38/2012, konstatoval, že při poskytování určitých informací formou nahlédnutí do územně plánovací dokumentace a dokumentace staveb, popř. kopií této dokumentace, je třeba respektovat specifické podmínky, za nichž je informace žádána, a omezení vyplývající z jednotlivých právních úprav. Takovou specifickou podmínkou, resp. omezující právní úpravou, je v tomto případě podle žalovaného ustanovení § 168 odst. 2 věty druhé stavebního zákona, podle kterého kopii dokumentace stavby stavební úřad poskytne, pokud žadatel předloží souhlas toho, kdo dokumentaci pořídil.
7. Žalovaný doplnil, že *„co je součástí projektové dokumentace, je uvedeno v příloze č. 1 k vyhlášce č. 499/2006 Sb., dokumentaci staveb“*. Žalobcem požadovaná technická zpráva je podle žalovaného *„nepochybně součástí projektové dokumentace“*. Povinný subjekt tak podle žalovaného v Prvostupňovém rozhodnutí správně odkázal na § 168 odst. 2 stavebního zákona. Žalobce podle žalovaného *„doložil jakýsi souhlas Ing. arch. M.K. s poskytnutím předmětné informace. Tento souhlas byl však tímto architektem následně odvolán“*, přičemž důvody odvolání tohoto souhlasu jsou z pohledu správních orgánů irelevantní. Žalovaný doplnil, že *„ve chvíli, kdy odvolatel žádal o předmětný dokument, souhlas zpracovatele dokumentace neměl“*. Povinný subjekt tak podle přesvědčení žalovaného postupoval zcela v souladu s právními předpisy.

III. Žaloba

8. Žalobce v podané žalobě namítal, že žalovaným odkazovaný rozsudek Krajského soudu v Plzni není pro jeho případ relevantní, neboť *„žadatel chtěl získat kopii dokumentaci stavby (na základě rozhodnutí soudu se muselo jednat o projektovou dokumentaci), kdy soud postupoval v souladu se zákonem autorským, a to jeho § 11 odst. 5, kde se v závěru říká:*

Poskytování těchto informací v souladu se zvláštními předpisy tím není dotčeno. Zvláštním předpisem v tomto případě by měl být § 168 odst. 2 věta druhá“ stavebního zákona.

9. Žalobce měl za to, že v řešené věci je třeba posoudit, „co je dokumentace stavby a co obnáší a představuje a co je technická zpráva“. Podle autorskoprávních předpisů je přitom podle žalobce možno odvodit, na které dokumenty uvedené v příloze č. 1 vyhlášky č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**vyhláška č. 499/2006 Sb.**“), se vztahuje právo autorské.
10. V této souvislosti žalobce zdůraznil, že zatímco projektová dokumentace je definována jako soubor dvourozměrných schémat a výkresů doplněných textovou částí, jím požadovaná technická zpráva, resp. její zpracovatel se zabývá mj. i posuzováním stavebních a nosných konstrukcí již hotových staveb. Podle žalobce „*nejde tedy o žádná autorská práva, ale jde pouze o popis současného stavu budovy*“. Žalobce poukázal na to, že ve věci ČS Technického centra bylo zpracováno více takových posudků, z nichž dva mu byly dříve povinným subjektem poskytnuty, přičemž „*vždy se v nich jednalo o popis závad, které zákony byly porušeny, co zavinilo havarijní stav této budovy*“.
11. Žalobce zdůraznil, že je ve věci stavby účastníkem řízení. Nespatřoval proto žádný důvod pro to, aby mu posudek nemohl být vydán, „*protože se nejedná v tomto případě o tvůrčí tvorbu, ale pouze o subjektivní popis a názory na daný stav věci*“.
12. Žalobce z uvedených důvodů navrhoval, aby bylo Napadené rozhodnutí žalovaného zrušeno a byla mu poskytnuta požadovaná informace.

IV. Vyjádření žalovaného

13. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě ze dne 6. 6. 2018 předeslal, že žalobce se podanou žádostí fakticky domáhal poskytnutí kopie dokumentace – „*Technická zpráva, stavba: ČS Technické centrum, místo Antala Staška 1292/32, Praha 4 – Krč, projektant: Ing. R. B., vedoucí projektu: Ing. I. N., Ing. M. P., stupeň projektu: Oznámení havárie založení a izolací, profese: stavebně konstrukční část, datum 12/2011*“.
14. Žalovaný konstatoval, že předmětná technická zpráva je reálně kopií dokumentace stavby, která již byla realizována. Žalobce podle žalovaného nedoložil souhlas pořizovatele dokumentace nebo vlastníka předmětné stavby k poskytnutí jím požadované technické zprávy, resp. doložil souhlas Ing. arch. M.K. ze dne 15. 8. 2017, jenž byl však odvolán sdělením ze dne 7. 9. 2017.
15. Žalovaný doplnil, že povinný subjekt se ve svém rozhodnutí podrobně věnoval důvodům, pro které žalobci nebyla požadovaná písemnost poskytnuta. Žalovaný se přitom následně ztotožnil se závěry povinného subjektu, že požadovanou písemnost nemůže žalobci poskytnout. Žalovaný v tomto směru opětovně odkázal na závěry vyslovené v rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 29. 4. 2014, sp. zn. 30 A 38/2012.
16. Žalovaný zdůraznil, že pokud žalobce uvádí, že byl účastníkem řízení, má možnost nahlížet do předmětných spisů. I přes tuto možnost však žalobce využívá postup podle zákona č. 106/1999 Sb., aby mu byla poskytnuta kopie dokumentace. Žalovaný měl za to, že „*smysl zákona o informacích není poskytovat kopie písemností ze správního spisu, ve kterém je žalobce účastníkem*“.

V. Replika a další podání žalobce

17. Žalobce ve své replice ze dne 19. 6. 2018 nesouhlasil s žalovaným, že předmětná technická zpráva je kopií dokumentace stavby, která již byla realizována. V uvedené zprávě je podle žalobce pouze popis nedostatků této stavby s případným jejich možným řešením, včetně očekávané životnosti stavby, nikoli tedy stavební dokumentace, která by snad svoji výkresovou částí dokumentovala způsob opravy havarijního stavu budovy. Žalobce v této souvislosti soudu předložil jiné dva k dané věci zpracované posudky, jež mu byly dříve poskytnuty povinným subjektem. Žalobce nerozuměl tomu, „*proč v tomto případě [mu] žádané podklady byly vydány a na Technickou zprávu se pak vztahuje autorský zákon*“. Podle žalobce je přitom „*zavádějící, že žalovaná uvádí jako projektanta této Technické zprávy Ing. R. B. zaměstnance společnosti Němec-Polák s.r.o. a vedoucí projektu Ing. I. N., Ing. M. P.*“. Žalobce nevěděl, jak souvisí postavení Ing. arch. M.K. s jeho požadavkem na poskytnutí výše uvedené kopie. Polemizoval přitom s tím, „*zda je správné, že odvolání jeho dřívějších souhlasných stanovisek může být zdůvodněno tím, že není v pozici, kdy by mohl úkolovat jiné subjekty, aby poskytly podklady, které nejsou jeho vlastnictvím (jeho architektonická kancelář je však jejich autorem)*“.
18. Žalobce připustil, že je oprávněn nahlížet do spisů jako účastník řízení. Závěr žalovaného, že smyslem č. 106/1999 Sb. není poskytovat kopie písemností ze správního spisu vedeného v řízení, ve kterém je žalobce účastníkem řízení, však není podle žalobce nikde v zákoně č. 106/1999 Sb. uveden a jedná se tedy dle přesvědčení žalobce pouze o ničím nepodloženou domněnku, jež by mohla znamenat diskriminaci „*práv účastníků řízení vyplývající z tohoto ze zákona*“.
19. Spolu s podáním ze dne 28. 2. 2019 pak žalobce soudu předložil jinou technickou zprávu, jež popisuje, v jakém stavu se popisovaná věc nachází, přičemž ani zde se dle žalobce nejedná o žádnou tvůrčí činnost.

VI. Posouzení věci Městským soudem v Praze

20. Městský soud v Praze ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), přitom vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí. Vady, k nimž by byl povinen přihlédnout z moci úřední, soud neshledal. O podané žalobě rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, neboť účastníci řízení s takovým postupem souhlasili (jejich žalovaného byl v souladu s § 51 odst. 1 větou druhou presumován). Soud nenařídil jednání ani k provedení žalobcem navrhovaných důkazních prostředků, neboť jejich provedení k důkazu při jednání by nemohlo na níže uvedených závěrech z dále vyložených důvodů ničeho změnit (skutkové závěry stran žalobcem předložených posudků nebyly pro meritorní posouzení zákonnosti postupu žalovaného relevantní).
21. Předmětem řešené věci je posouzení otázky, zda bylo možno žalobci na daném skutkovém půdorysu odepřít jim požadovanou informaci s poukazem na § 2 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. ve spojení s § 168 odst. 2 věty druhé stavebního zákona za situace, kdy žalobce nepředložil v průběhu vyřizování žádosti o poskytnutí informace souhlas

oprávněné osoby dle naposledy označeného ustanovení stavebního zákona, resp. kdy byl jemu dříve udělený souhlas později odvolán. Zatímco žalovaný trval na tom, že požadovaná informace je součástí projektové dokumentace, která nemohla být žalobci bez souhlasu oprávněné osoby podle § 168 odst. 2 věty druhé stavebního zákona poskytnuta, žalobce svými žalobními námitkami poukazoval na to, že se zřetelem k jím popisované povaze a obsahu předmětné informace není dán žádný důvod, pro který by mu požadovaná informace nemohla být vydána. Žalobce přitom především namítal, že jím požadovaná technická zpráva není výsledkem tvůrčí činnosti, ale pouze popisem současného stavu předmětné budovy.

22. Soud předesílá, že dle čl. 17 odst. 1 Listiny základních práv a svobod „[s]voboda projevu a právo na informace jsou zaručeny“.
23. Dle čl. 17 odst. 5 Listiny základních práv a svobod jsou státní orgány a orgány územní samosprávy „povinny přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti. Podmínky a provedení stanoví zákon“.
24. Dle čl. 34 odst. 1 Listiny základních práv a svobod jsou práva k výsledkům tvůrčí duševní činnosti chráněna zákonem.
25. Podle § 2 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. platí, že „zákon se nevztahuje na poskytování informací o údajích vedených v centrální evidenci účtů a v navazujících evidencích, informací, které jsou předmětem průmyslového vlastnictví, a dalších informací, pokud zvláštní zákon upravuje jejich poskytování, zejména vyřízení žádosti včetně náležitostí a způsobu podání žádosti, lhůt, opravných prostředků a způsobu poskytnutí informací“. Poznámka pod čarou odkazuje příkladem na zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů.
26. Podle § 168 odst. 2 věty druhé a třetí stavebního zákona pak platí, že „kopii dokumentace stavby stavební úřad poskytne, pokud žadatel předloží souhlas toho, kdo dokumentaci pořídil, případně souhlas vlastníka stavby, které se dokumentace týká. V odůvodněných případech lze usnesením odepřít nahlížení do vybraných částí dokumentace u staveb důležitých pro obranu státu, staveb civilní ochrany a bezpečnosti, popřípadě z důvodů ochrany osob a jejich majetku“.
27. Správní soudy i Ústavní soud se v minulosti opakovaně vyjadřovaly k problematice vztahu práva na přístup k informacím v režimu zákona č. 106/1999 Sb. a práva na nahlížení do spisu obecně, resp. práva na poskytnutí kopie dokumentace staveb podle stavebního zákona konkrétně.
28. Správní soudy dovodily, že z ustanovení § 2 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. vyplývá, že se tento zákon nepoužije v případě, že zvláštní právní předpis stanoví jinou komplexní úpravu podmínek a provedení práva na informace, tj. úpravu, která dostatečným způsobem provádí ústavně zaručené právo na informace a stanoví mj. prostředky právní obrany žadatelům o informace. Od těchto případů je však dle judikatorní praxe třeba odlišovat případy, kdy se právní úprava obsažená v zákoně č. 106/1999 Sb. použije spolu se zvláštní právní úpravou obsahující pouze některé speciální právní normy regulující přístup k informacím.

29. Jak v této souvislosti zdůraznil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 17. 6. 2010, čj. 1 As 28/2010 - 86, č. 2128/2010 Sb. NSS, „je třeba důsledně odlišovat případy, kdy se při poskytování informací vůbec nepostupuje dle [informačního zákona] (§ 2 odst. 3 tohoto zákona), a případy, kdy se postupuje podle [informačního zákona] a zvláštní zákon obsahuje pouze některé zvláštní normy. První okruh případů představuje poskytování informací o životním prostředí (postupuje se dle zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí), údajů z katastru nemovitostí (postup upraven zákonem č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky), nahlížení do spisu ve správním řízení (postup dle § 38 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, viz rozsudek NSS ze dne 13. 8. 2008, čj. 2 As 38/2007-78). Z druhé skupiny případů lze uvést žádost o nahlédnutí do územněplánovací dokumentace či dokumentace staveb. Na poskytnutí těchto informací se aplikuje [informační zákon], ovšem § 133 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), představuje legitimní omezení tohoto práva tím, že zužuje okruh osob, jimž lze tyto informace poskytnout (viz rozsudek NSS ze dne 22. 7. 2005, čj. 5 As 7/2004-53). V zásadě je možné, aby zvláštní zákon stanovil speciální důvod pro odmítnutí žádosti o poskytnutí informace dle [informačního zákona]. Výčet důvodů pro odmítnutí žádosti uvedený v [informačním zákoně] proto není vyčerpávající, ale je možné, že bude rozšířen jiným zvláštním zákonem.“
30. Správní soudy i Ústavní soud v této souvislosti již ve vztahu k předchozí právní úpravě regulující přístup k územněplánovací dokumentaci či dokumentaci staveb dovodily, že na poskytování informací povinnými subjekty z jejich působnosti v oblasti územního plánování a stavebního řádu se vztahuje právní úprava obsažená v zákoně č. 106/1999 Sb., s tím, že při poskytování požadovaných informací formou poskytnutí kopie územně plánovací dokumentace a dokumentace staveb je třeba respektovat zvláštní podmínky předvídané ve stavebněprávní regulaci (srov. především rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 12. 2006, čj. 5 As 3/2006 - 70, ze dne 22. 7. 2005, čj. 5 As 7/2004 - 53, a ze dne 17. 6. 2010, čj. 1 As 28/2010 - 91, rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 9. 4. 2001, sp. zn. 22 Ca 551/2000, či rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 18. 2. 2002, sp. zn. III. ÚS 156/02).
31. Uvedená judikatorní východiska byla přitom posléze správními soudy reflektována i v případech, v nichž povinné subjekty rozhodovaly o žádostech učiněných v režimu zákona č. 106/1999 Sb. za účinnosti shora citovaného ustanovení § 168 odst. 2 věty druhé stavebního zákona, jež nahradilo předchozí zvláštní stavebněprávní úpravu přístupu k dokumentacím staveb (mimo stranami připomínaného rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 29. 4. 2014, čj. 30 A 38/2012 - 48, srov. především recentní rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 2. 2020, čj. 1 As 324/2019 - 29).
32. Nejvyšší správní soud v naposledy označeném rozsudku vydaném ve věci, v níž byla shodně jako v nyní soudem posuzovaném případě žádost žadatele o informace podaná v režimu zákona č. 106/1999 Sb. odmítnuta s poukazem na § 2 odst. 3 tohoto zákona ve spojení s § 168 odst. 2 větou druhou stavebního zákona, judikoval, že pokud se žadatel domáhá postupem podle zákona č. 106/1999 Sb. poskytnutí informace spočívající v poskytnutí (kopie) dokumentace stavby, je třeba jeho žádost vyřizovat v režimu zákona č. 106/1999 Sb., a to s přihlédnutím ke zvláštní právní úpravě obsažené v § 168 odst. 2 větě druhé stavebního zákona. Nejvyšší správní soud v tomto směru uzavřel, že „pokud tedy stěžovatel v souladu s § 3 odst. 3 ZSPI požádal správní orgán o poskytnutí informace,

zaznamenané ve formě písemného záznamu na listině, musel splnit další (speciální) podmínky pro poskytnutí informace, stanovené ve zvláštním zákoně, zde v § 168 odst. 2 SZ“. Doplnil přitom, že „nelze proto mít pochybnost o tom, že omezení pro poskytnutí kopie listiny dokumentace stavby, jemuž je vystaven účastník řízení o povolení této stavby, dopadá také na žadatele o informaci podle obecného zákona“.

33. Z uvedeného recentního rozsudku prvního senátu Nejvyššího správního soudu tedy vyplývá, že požaduje-li žadatel s odkazem na zákon č. 106/1999 Sb. poskytnutí informace spočívající v (kopii) dokumentaci stavby, platí, že (i.) jeho žádost musí povinný subjekt vyřizovat v režimu tohoto zákona a naložit s ní tedy některým ze způsobů předvídaných tímto zákonem, přičemž (ii.) je současně povinen aplikovat omezení plynoucí ze zvláštní právní úpravy obsažené v § 168 odst. 2 větě druhé stavebního zákona.
34. Podmínkami aplikace § 168 odst. 2 věty druhé stavebního zákona se v nedávném rozsudku podrobně zabýval druhý senát Nejvyššího správního soudu. V rozsudku ze dne 23. 7. 2019, čj. 2 As 256/2017 - 48, jehož závěry jsou pro posouzení nyní řešené věci z dále popsanych důvodů zásadního významu, Nejvyšší správní soud konstatoval, že „omezení práva na získání, zpracování a jiné využití informací ze spisu musí splnit ústavní požadavky na omezení základního práva podle čl. 36 odst. 1 Listiny, případně dalších základních práv (zejména práva vlastnického), která mohou být, jak bylo výše vyloženo, stavbou tak či onak dotčena. Omezení tohoto práva lze tedy toliko na základě zákona, musí sledovat legitimní cíl a musí být přiměřené co do volby prostředků. Ustanovení § 168 odst. 2 věta druhá stavebního zákona omezuje právo na informace z hlediska formy, jakou mohou být poskytnuty. Toto omezení je provedeno na základě zákonného ustanovení, dle Nejvyššího správního soudu je legitimním cílem ochrana práv jiných, což vyplývá z důvodové zprávy k § 168 odst. 2 stavebního zákona (...) Dané ustanovení tedy chrání právo na vlastnictví pořizovatele dokumentace stavby garantované čl. 11 Listiny, z něhož vychází i jeho právo k výsledkům tvůrčí duševní činnosti zakotvené v čl. 34 Listiny, resp. právo na vlastnictví vlastníka stavby.

(...)

Smysl a účel § 168 odst. 2 věty druhé stavebního zákona je právě a jen výše uvedený - omezením „kvalifikované“ dispozice s dokumentací stavby zabránit třetím osobám, jež nedisponují podle soukromého práva právem k této dokumentaci, a nemohou tedy profitovat, zejména ekonomicky, z toho, že taková dokumentace byla pořízena, k získání neoprávněné výhody. Jinak řečeno, uvedené ustanovení má za účel zabránit v „kradení“ konkrétních nápadů, technických řešení, celých projektů či dílčích projektových celků apod., jež byly zpracovány jednou osobou v její prospěch, tím, že k nim detailní, a tedy i pro další projekty využitelný přístup v podobě kopie získá osoba jiná, jež se o jejich vznik nezasloužila (nezaplatila pořízení projektu, sama jej nezpracovala aj.). Naopak není, a ani by nemohlo být účelem uvedeného ustanovení ztěžovat jiným osobám obranu jejich legitimních práv, ať již práv procesních, práva vlastnického či jakéhokoli jiného. Rozsah uplatnění § 168 odst. 2 věty druhé stavebního zákona je tedy třeba oproti jeho doslovnému znění teleologicky redukovat tak, aby na jedné straně bylo dosaženo, a to důsledně a efektivně, účelu daného ustanovení, tedy ochrany práv toho, jenž soukromoprávně disponuje dokumentací stavby, před jejím neoprávněným využitím, ale na druhé zůstala pokud možno nedotčena či jen minimálně dotčena jiná práva dalších osob.

(...)

Pokud osoby uvedené v § 168 odst. 2 stavebního zákona požadovaný souhlas neudělí, stavební úřad však nemůže automaticky odepřít pořízení kopie dokumentace. Musí posoudit, o jakou část dokumentace stavby se jedná a zda by jejím odepřením nebyla narušena spravedlivá rovnováha mezi právem žadatele na spravedlivý proces (čl. 36 odst. 1 Listiny) či na ochranu jeho hmotných základních práv (typicky práva vlastnit majetek podle čl. 11 Listiny, ale případně i jiných práv) a právem pořizovatele dokumentace stavby či vlastníka stavby na vlastnictví dokumentace a na dispozici s ní (čl. 11 Listiny). Pokud totiž proti sobě stojí dvě základní práva, pak je nutno následovat názor Ústavního soudu, který konstatoval v nálezu ze dne 17. 10. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16, [tedy provést nezbytný test proporcionality] (...).

Ustanovení § 168 odst. 2 stavebního zákona tedy požaduje po žadateli o poskytnutí kopie dokumentace stavby, který musí splňovat podmínky § 38 správního řádu, aby společně se svou žádostí předložil i souhlas toho, kdo dokumentaci pořídil, případně souhlas vlastníka stavby, které se dokumentace týká, nebo jejich právních nástupců. Pokud však žadatel požadovaný souhlas podle citovaného ustanovení nepředloží, musí stavební úřad posoudit, jakou část dokumentace stavby žadatel požaduje, z jakého tak činí důvodu, zda je tento důvod věrohodný a nezastírá se jím ve skutečnosti jiný, nepřijatelný důvod a zda je důvod poskytnutí dostatečně důležitý v porovnání s možnou hrozbou zneužití dokumentace a dotčení právem na vlastnictví pořizovatele dokumentace či vlastníka stavby (čl. 11 Listiny). Poté, co ověří rozhodné skutečnosti, posoudí, kterému z konkurujících si práv má být dána přednost, případně může přijmout i jiná vhodná opatření co možná nejvíce optimalizujících řešení střetu práv. Představit si lze například omezení poskytnutí kopie dokumentace jen na určité její části tak, aby zkopírovaná část dokumentace mohla sloužit žadatelem deklarovanému účelu, ale nemohla být zneužita jako podklad pro novou stavbu či její část.

(...) [T]est proporcionality se tedy uplatní ve všech výše uvedených případech, a nikoliv pouze v případech, v nichž nebude možno z objektivních důvodů souhlas získat, např. z důvodu nekontaktnosti či smrti pořizovatele dokumentace či vlastníka stavby“ (pozn. zvýraznění doplněno Městským soudem v Praze).

35. Soud v tomto směru zdůrazňuje, že ani první senát Nejvyššího správního soudu ve shora odkazovaném rozsudku ze dne 12. 2. 2020, čj. 1 As 324/2019 - 29, zabývajícím se aplikací ustanovení 168 odst. 2 věty druhé stavebního zákona v kontextu vyřizování žádosti o informace podané v režimu zákona č. 106/1999 Sb., neopomněl akcentovat, že ve světle závěrů vyslovených v rozsudku druhého senátu téhož soudu ze dne 23. 7. 2019, čj. 2 As 256/2017 - 48, je správní orgán při aplikaci § 168 odst. 2 věty druhé stavebního zákona povinen provést test proporcionality, tedy porovnání možného střetu práva žadatele na informaci s případnými právy dalších osob. Ke shodným závěrům ostatně dospívá rovněž veřejný ochránce práv ve svém sdělení ze dne 19. 11. 2014, sp. zn. 6974/2014/ VOP (srov. Průcha, P., Gregorová, J. a kol.: Stavební zákon. Komentář. K ustanovení § 168. Praha: Leges, 2017).
36. Soud shrnuje, že z uvedených rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, s jejichž závěry se zdejší soud zcela ztotožňuje, neshledává důvodu se od nich jakkoli odchýlovat a pro větší stručnost na ně na tomto místě v plném rozsahu odkazuje, jednoznačně vyplývá, že nedoložení souhlasu osoby oprávněné jej podle § 168 odst. 2 věty druhé stavebního zákona udělit k poskytnutí kopie dokumentace stavby nemůže být samo o sobě důvodem odepření

poskytnutí informace s poukazem na § 2 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. ve spojení s ustanovením § 168 odst. 2 věty druhé stavebního zákona. V souladu s výše citovanými závěry totiž povinný subjekt v případě, kdy žadatel o informaci požadovaný souhlas podle citovaného ustanovení nepředloží, nemůže bez dalšího pořízení kopie dokumentace odepřít, nýbrž je povinen posoudit, jakou část dokumentace stavby žadatel požaduje, z jakého tak činí důvodu, zda je tento důvod věrohodný a nezastírá se jím ve skutečnosti jiný, nepřipustný důvod a zda je důvod poskytnutí dostatečně důležitý v porovnání s možnou hrozbou zneužití dokumentace a dotčení právem na vlastnictví pořizovatele dokumentace či vlastníka stavby, a provést v tomto ohledu test proporcionality. Soud v tomto ohledu pro úplnost podotýká, že provedení testu proporcionality není ani v podmínkách vyřizování žádostí o poskytnutí informací v režimu zákona č. 106/1999 Sb. nijak neobvyklým požadavkem, a to nejen ve specifické oblasti poskytování informací o platech, ale i v relativně blízké problematice informací, které mohou být předmětem ochrany práva autorského ve smyslu § 11 odst. 2 písm. c) zákona č. 106/1999 Sb. (srov. v tomto směru závěry vyslovené v nálezů Ústavního soudu ze dne 21. 3. 2017, sp. zn. IV. ÚS 3208/16).

37. Stavěly-li tedy správní orgány v nyní posuzované věci své závěry v Prvostupňovém i v Napadeném rozhodnutí na paušálním závěru, že pokud žalobce nepředložil souhlas k tomu oprávněné osoby, bylo nutno jeho žádost podle § 2 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. ve spojení s § 168 odst. 2 větou druhou stavebního zákona, odmítnout, nemohou tyto jejich závěry s ohledem na výše vyložená východiska obstát.
38. Ze shora popsaných úvah je zřejmé, že správní orgány nebyly v posuzovaném případě oprávněny bez dalšího žádost žalobce o poskytnutí informací odmítnout; naopak byly v případě, kdy žalobce nedoložil souhlas pořizovatele dokumentace, popř. vlastníka stavby, povinny se podrobněji zabývat charakterem požadované dokumentace, resp. jejich jednotlivých částí, posoudit, zda se ve vztahu k celé této dokumentaci, popř. jejím jednotlivým částem jedná o taková technická řešení, která by mohla být využitelná jinou osobou, a současně zkoumat, z jakého tvrzeného důvodu žalobce informaci požadoval, zda byl tento důvod věrohodný a nezastírá se jím ve skutečnosti jiný nepřipustný důvod, a posléze případně za použití Nejvyšším správním soudem popsaného testu proporcionality zvážit, kterému z konkurujících si práv má být dána přednost, případně zvolit adekvátní opatření co možná nejvíce optimalizujících řešení střetu práv (poskytnutí některých částí požadované informace).
39. Soud v tomto směru nepřehlédl, že žalobce v nyní projednávané věci (na rozdíl od případu řešeného prvním senátem Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 12. 2. 2020, čj. 1 As 324/2019 - 29) plausibilně poukazoval na to, že se neúspěšně pokoušel získat souhlas osoby, o níž měl za to, že je k udělení souhlasu ve smyslu § 168 odst. 2 věty druhé stavebního zákona oprávněna (k tomu srov. rovněž dále), přičemž především tvrdil konkrétní skutečnosti, z nichž dovozoval, že by poskytnutí žádané informace s ohledem na její význam nemohlo nijak zasáhnout do poměrů dalších osob (a to nejen v posléze podané žalobě, ale již v odvolání proti Prvostupňovému rozhodnutí).
40. Na uvedených závěrech přitom není s to ničeho změnit okolnost, že měl být žalobce podle svých žalobních tvrzení účastníkem řízení ve věci stavby, stran níž se domáhal poskytnutí

informace. Jak vyplývá ze závěrů vyslovených v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 12. 2006, čj. 5 As 3/2006 - 70, „skutečnost, že žadatelem o informaci dle zákona o informacích, je současně účastník řízení, z něhož je informace poskytována, nemůže jít k jeho tíži a tvořit tak překážku bránící jejímu projednání a vyřízení. Závěr žalovaného a poté i soudu o nepoužití zákona č. 106/1999 Sb. nemá oporu v zákoně a vzhledem k výše uvedenému nemůže obstát“.

41. Soud tedy v uvedeném směru v reakci na námitky žalobce poukazující na to, že se zřetelem k jím popisované povaze a obsahu předmětné informace není dán žádný důvod, pro který by mu požadovaná informace nemohla být vydána (když požadovaná technická zpráva není dle žalobce výsledkem tvůrčí činnosti, ale pouze popisem současného stavu předmětné budovy), shrnuje a uzavírá, že pokud správní orgány v nyní posuzované věci paušálně odmítly žalobci požadovanou informaci poskytnout s odůvodněním, že žalobce nedoložil souhlas pořizovatele dokumentace či vlastníka stavby, aniž by provedly shora naznačeným postupem test proporcionality, postupovaly v rozporu se shora popsányými pravidly vyřizování žádosti o poskytnutí kopie dokumentace v režimu zákona č. 106/1999 Sb. s přihlédnutím k § 168 odst. 2 věty druhé stavebního zákona. Obě rozhodnutí proto nemohla v soudním přezkumu obstát.
42. Městský soud v Praze se konečně musel zabývat žalobním návrhem, v němž žalobce kromě zrušení Napadeného rozhodnutí požadoval, aby soud v souladu s § 16 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb. nařídil žalovanému požadované informace poskytnout.
43. Soud si byl vědom imperativu plynoucího z naposledy uvedeného ustanovení zákona o svobodném přístupu k informacím, jak jej ustáleně interpretuje soudní praxe. Podle uvedeného ustanovení soud, nejsou-li žádné důvody pro odmítnutí žádosti, zruší rozhodnutí o odvolání a rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti a povinnému subjektu nařídí požadované informace poskytnout. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. 3. 2010, čj. 1 As 8/2010 - 65, bodě 21 „[s]mysl § 16 odst. 4 věty druhé zákona o svobodném přístupu k informacím je třeba spatřovat v tom, že pokud nejsou naplněny důvody pro odmítnutí žádosti, které jsou přezkoumatelným způsobem vyjádřeny ve správním rozhodnutí, je soud povinen zrušit rozhodnutí odvolacího správního orgánu i správního orgánu I. stupně a přikázat správnímu orgánu I. stupně poskytnout žadateli požadované informace. To vede ke zrychlení celého postupu.“
44. Soud však žalobnímu návrhu se zřetelem k závěrům plynoucím z ustálené rozhodovací praxe správních soudů vyhovět nemohl. Soud v tomto řízení uzavřel, že obě rozhodnutí v této věci postrádají v důsledku nesprávného právního posouzení přezkoumatelné uvedení důvodů, pro které by bylo možno s přihlédnutím ke shora citovaným judikatorním závěrům požadovanou informaci i v případě nezajištění souhlasu oprávněné osoby žalobci odeprít. Z rozhodovací praxe správních soudů přitom plyne, že soudu za této situace nepřísluší nahrazovat úvahy správních orgánů o tom, zda a v jakém rozsahu nebo jak konkrétně mají být informace žadatelům poskytnuty, neboť je toliko oprávněn přezkoumat správnost a zákonnost jejich závěrů. Jak vyplývá z § 16 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb., soud přezkoumává, zda jsou dány důvody k případnému odmítnutí žádosti. Přezkoumáním se přitom rozumí taková činnost soudu, při níž soud posuzuje, zda důvody, o něž povinný subjekt odmítnutí poskytnutí informací opřel, obстоjí či nikoli (a

toliko *prima facie* posuzuje existenci eventuálních dalších důvodů pro jejich odepření). V posuzovaném případě však taková specifikace důvodů prozatím chybí.

45. Povinný subjekt a žalovaný se tak v dalším řízení budou zabývat shora popsányi otázkami. Setrvají-li správní orgány na závěru, že je požadovaná informace dokumentací ve smyslu § 168 odst. 2 věty druhé stavebního zákona (soud neponechal bez povšimnutí, že předmětná dokumentace je opatřena razítkem stavebního úřadu svědčícím o jejím „ověření podle ohlášení“ ze strany stavebního úřadu, a tedy o tom, že dokumentace mohla být zřejmě využita např. jako dokumentace bouracích prací), měly by dále v tomto ohledu ověřit, která osoba je v souladu s § 168 odst. 2 větou druhou stavebního zákona oprávněna v daném konkrétním případě souhlas s pořízením její kopie udělit. Soud v tomto smyslu podotýká, že současný obsah správního spisu neposkytuje žádnou oporu pro závěr, že osobou oprávněnou udělit souhlas byl žalobcem oslovený Ing. arch. M.K.. Podle stanoviska soudu je přitom na povinném subjektu, aby si učinil závěr o tom, která osoba je v režimu naposledy uvedeného ustanovení oprávněna udělit žalobci souhlas, a případně žalobce o identitě takové fyzické nebo právnické osoby poučil. Jednoznačná identifikace uvedené osoby je ostatně dle přesvědčení soudu nutná i pro účely posouzení okruhu osob zúčastněných na případném dalším soudním řízení.
46. V případě, že žalobce nepředloží souhlas pořizovatele předmětné dokumentace, popř. vlastníka stavby, pak bude úkolem správních orgánů podrobněji se zabývat charakterem požadované dokumentace, resp. jejích jednotlivých částí a posoudit, zda se ve vztahu k celé této dokumentaci, popř. jejím jednotlivým částem jedná o taková technická řešení, která by mohla být využitelná jinou osobou. Správní orgány přitom neopomenou zkoumat, z jakého tvrzeného důvodu žalobce informaci požaduje, zda je tento důvod věrohodný a nezastírá se jím ve skutečnosti jiný nepřipustný důvod, a posléze případně za použití Nejvyšším správním soudem popsaného testu proporcionality zvážit, kterému z konkurujících si práv má být dána přednost a případně v souladu s dříve uvedeným zvolit adekvátní opatření co možná nejvíce optimalizujících řešení střetu práv (poskytnutí některých částí požadované informace).

VII. Závěr a náklady řízení

47. Na základě všech shora uvedených skutečností soud Napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Se zřetelem k tomu, že Prvostupňové rozhodnutí je ze shora popsanych důvodů zatíženo shodnou vadou, přistoupil soud podle § 78 odst. 3 s. ř. s. rovněž ke zrušení tohoto rozhodnutí. V dalším řízení žalovaný zohlední závěry vyslovené výše v bodech 28 – 46 tohoto rozsudku
48. Právním názorem soudu vysloveným v tomto rozsudku je žalovaný v dalším řízení vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
49. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce měl ve věci úspěch, proto mu soud přiznal náhradu nákladů řízení. Tu však představuje toliko zaplacený soudní poplatek ve výši celkem 3 000 Kč, neboť žalobce nebyl v řízení zastoupen.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 22. dubna 2020

Mgr. Martin Lachmann
předseda senátu